

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА ЦЕНТРІВ КОРПОРАТИВНОГО НАВЧАННЯ

Коваленко Олена, Петровська Аліса, Околюдько Юрій

Вінницький національний аграрний університет

Анотація

Стаття присвячена питанням формування інформаційного середовища для навчальних закладів та центрів корпоративного навчання. Автори пропонують обґрунтування використання теорії інформаційного середовища, управління взаємовідносинами з клієнтами, підходів до корпоративного навчання. Практичні експерименти здійснюються в електронній системі управління навчання «Сократ» та за допомогою різноманітних інструментів Google. Фокус досліджень зосереджено на розвитку репозиторію – як відправної точки для формування інформаційного навчання, створення дистанційних курсів, зокрема відкритих. Запропонована методика може бути використана в навчальних закладах, підприємствах, центрах дорадництва тощо.

Abstract

The article contains the results of a study on the formation of an information environment for educational institutions and corporate training centers. The authors substantiate the theory of information environment, customer relationship management, approaches to corporate training. Practical experiments performed in the electronic control system of education "Socrates" and using various tools Google. Fokus research focused on the development repository - as a starting point for the formation of information studies, creating distance learning courses, including open. The technique can be used in educational institutions businesses, etc. extension centers.

Вступ

Сьогодні актуальність формування інформаційного середовища навчання не викликає ніяких сумнівів. Платформи дистанційного навчання, відкриті курси, дистанційні курси відомих університетів та фірм – далеко вже не новина. Але формування оптимального інформаційного середовища навчання з врахуванням потреб студентів, слухачів та роботодавців.

Метою проекту, результати якого представлені в статті є розробка методики та інструментів створення інформаційного середовища навчання.

Результати дослідження

Наукова та практична новизна проекту – методика формування інформаційного середовища навчання для студентів та слухачів вищих навчальних закладів; співробітників підприємств; клієнтів підприємств; консультативного середовища для підприємців; відкритих навчальних курсів.

Теоретичну основу дослідження та практичної розробки складають теорія інформаційного середовища організації; теорія агентів взаємодії в мережевому середовищі; теоретичні підходи до оптимізації інформаційних потоків навчання CRM-систем, теорія системи, що самонавчається [1,2].

Методичну основу дослідження складає методика формування дистанційних курсів, персонального навчального середовища для фахівців підприємства; персонального навчального середовища для студентів та слухачів; навчального середовища для клієнтів; методика розробки сценаріїв навчальних фільмів; вибору видів навчальних фільмів; методика проведення вебінарів; створення підкастів, вікі-матеріалів; теорія конструктивізму, коннективізму, коллоборації тощо.

Практична цінність полягає у впровадженні сценаріїв покрокового алгоритму формування інформаційного середовища навчання в залежності від цілей користувачів.

Етапи реалізації.

1. Аналіз відомих підходів до побудови інформаційного середовища навчання;

2. Створення методики формування інформаційного середовища навчання:

2.1. для студентів та слухачів вищих навчальних закладів;

2.2. для підприємств;

2.3. консультативного середовища для підприємців;

2.4. обґрунтування використання навчальних підкастів, фільмів, вебінарів, презентацій,

текстового контенту; тестів тощо.

3. Розробка відкритого дистанційного курсу за допомогою веб-технологій.
4. Розробка бази знань та дистанційних курсів на інтернет-порталі підприємства.
5. Розробка та апробацій дистанційних курсів на основі електронної системи «Сократ».

Реалізація проекту буде здійснена для дистанційних курсів «Ефективність інформаційних систем»; відкритого дистанційного курсу «Інформаційні технології в науковій діяльності» викладачами кафедри економічної кібернетики та співробітниками відділу методичного та інформаційного забезпечення навчального процесу. На сьогоднішній день відкритий курс «Інформаційні технології в науковій діяльності» проходить апробацію серед аспірантів ВНАУ. Автори проекту та виконавці мають досвід використання веб-технологій; дистанційних курсів; проведення вебінарів; створення електронних матеріалів.

Запропонована методика створення інформаційного середовища навчання буде реалізована за допомогою інструментів електронної системи «Сократ» та веб-технологій і впроваджена для дистанційного навчання студентів ВНАУ, підприємств, внутрішніх систем навчання підприємств; відкритих дистанційних курсів.

Ефективність інформаційного середовища навчання розраховується за відомими та авторськими методиками і може бути оцінена на прикладі електронної системи «Сократ». Кількісна оцінка вигод формування та впровадження інформаційного простору повинна бути приведена до одиниць оцінки витрат на формування інформаційного простору (наприклад, сукупної вартості володіння). Співвідношення отриманих вигод і витрат і є кількісними показниками ефективності за обраними проєкціями і може бути представлено як показник відповідності цілям ІТ-стратегії:

$$E_{ф\text{-}к\text{-}л\text{-}ц\text{-}л} = \frac{KB_{\text{-}ц\text{-}л}}{B_{\text{-}ц\text{-}л}}, \quad (1)$$

де $KB_{\text{-}ц\text{-}л}$ – кількісні вигоди інформаційного простору відповідно з цілями загальної та ІТ-стратегії;

$B_{\text{-}ц\text{-}л}$ – витрати на формування та впровадження інформаційного простору у відповідності з цілями загальної та ІТ-стратегії.

Отже, сформуємо таблицю відповідності частини ІТ-стратегії за вибраними бізнес-процесами. Визначимо кількісний показник економії (економія робочого часу; зменшення кількості персоналу; зменшення часу формування звітних інформаційних документів, економія паперових носіїв тощо). Виходячи із даних таблиці 1 обрахуємо деякі значення (вигоди та витрати), які виміряні в гривнях, для знаходження показника відповідності цілям ІТ-стратегії. Розрахунок ефективності інформаційного середовища за запропонованою методикою [3, 4] дозволяє отримати комплексний кількісний показник ефективності інформаційного простору, який дорівнює 2,5, що свідчить про високий рівень ефективності інформаційного середовища навчання (більше 1) на основі електронної системи «Сократ». Розрахований інтегральний показник ефективності в перший рік складає 0,88, в подальші роки зростає до 2,62.

Таблиця 1 – Показники відповідності цілям

Цілі	ІТ-цілі	Кількісний показник економії
Покращення іміджу ВНАУ	Розробка дистанційних курсів; Підвищення ступеню представлення діяльності університету в Інтернет-просторі	Збільшення кількості абітурієнтів на 3%
Використання ліцензованих програм та підвищення надійності апаратного забезпечення	Поновлення програмного забезпечення	Підвищиться захист від несанкціонованого доступу до ОС на 90% та швидкість виконання процесів на ПК на 30%
Формування якісних навчальних матеріалів; Підвищення якості навчального процесу	Поновлення апаратного забезпечення	Підвищення продуктивності праці студентів та співробітників на 40%
Підвищення продуктивності	Навчання викладачів	Збільшення продуктивність

праці	університету новим ІТ-технологіям	праці на 30%
Розширення міжнародних зв'язків	Створення та впровадження відкритих дистанційних курсів Покращення іміджу ВНАУ	Збільшення кількості англомовних відвідувачів сайту, що призведе до підвищення рейтингу ВНАУ серед університетів світу (Webometrics) на 1%
Швидке виконання та прийняття управлінських рішень щодо навчання	Система обліку та моніторингу успішності студентів, якості контенту навчальних матеріалів	Підвищення швидкості виконання управлінських рішень на 50%, а також зменшення часу формування звітних інформаційних ресурсів на 60%

Запропонована методика та підходи можуть бути використані для формування інформаційного середовища навчання клієнтів, співробітників, консультативного середовища центрів дорадництва тощо.

В плані подальшого дослідження оптимізація вибору інструментів для дистанційного навчання та ефективного використання в практиці підприємств АПК.

Список використаних джерел:

1. Сенге П. Пятая дисциплина. Искусство и практика самообучающейся организации – Олимп-Бизнес. 2003. – 568с.
2. Коваленко Е.А. Введение в теорию информационного пространства организации // «Экономика и современный менеджмент: теория и практика»: сборник статей по материалам XXIX международной научно-практической конференции.
3. Деверадж С., Кохли Р. Тайны IT: Измерение отдачи от инвестиций в информационные технологии. / Деверадж С., Кохли Р. — М.: Бук\$пресс, 2006. – 192 с.
4. Коваленко Е.А. Преодоление парадокса окупаемости информационных технологий на уровне организации // Российский академический журнал № 4, том. 26, с. 23-26.